

vi saa ere komne med et Forslag, som vi ikke ønskede skulde være et Programforslag, men et Forslag, som hurtigt skulde gennemføres uden Kvaler i denne Rigsdagssamling, saa burde vi ikke spænde Buen højere, end at vi vare nogenlunde sikre paa, at den kunde holde. Vi vilde derfor ikke møde med Krav til den højtærede Finansminister, som han kunde afvise alene med Henvisning til Statskassens Tilstand. Jeg gentager imidlertid, hvad jeg allerede en Gang har bemærket, at skønt Forslaget er saa beskedent, vil der dog naas adskilligt derved. Hele Kommunitilskuddet Landet over har, efter de Oplysninger, vi have indhentet, udgjort 248,013 Kr. Et Statstilskud paa 250,000 Kr. vil opmuntre til et Kommunitilskud paa i alt 500,000 Kr. Hvis det bliver brugt alt sammen, komme vi altsaa ad denne Vej til det samme Resultat, som jeg nævnte før, nemlig at derved tredobles det offentlige Tilskud til de fri Fattiggasser. Skønt Beløbene altsaa ikke ere store, ville de dog betyde et meget væsentligt Fremskridt for disse Fattiggasser, og det vil væsentlig styrke deres Evne til at udrette mere af det Gode, som de allerede have udrettet en hel Del af med de smaa Midler, de have haft. At berømme Kassernes Virksomhed yderligere, finder jeg ingen Anledning til. Jeg tror, at der er nogenlunde Enstemmighed i saa Henseende. Jeg tror, at vi ved dette lille Forslag ville komme ind paa en Vej, der vil vise sig heldbringende. Ad denne Vej kan der hjælpes mange Steder, hvor man ellers ikke kan hjælpe. Ogsaa med Hensyn til det Spørgsmaal, som specielt har været rejst her, nemlig Arbejdsløshedsspørgsmaalet — som jeg i øvrigt ikke skal komme nærmere ind paa her — kan der ved Hjælp af de fri Fattiggasser ydes en hjælpende Haand. En rationel Løsning af Arbejdsløshedsspørgsmaalet tror jeg ligger adskilligt ud i Fremtiden. Herom vil der jo kunne tales nærmere under den næste Sag paa Dagsordenen, men jeg tror, at ligesom hidtil alle de Forsøg, der ere gjorte i Ulandet paa en rationel Arbejdsløshedssikring, have været ganske mislykkede, saaledes vil man heller ikke her hjemme have fundet Formelen for en saadan. Jeg tror, man skal dybere ned i Løsningen af de sociale Spørgsmaal, før man finder et virkeligt Grundlag, hvorpaa dette Spørgsmaal rationelt kan løses. Derfor hører dette Spørgsmaal ligesom Spørgsmaalet om saa megen anden Nød, der kan komme af mange andre Grunde, ind under det

Omraade, hvor det, jeg kalder den sociale Reserve, foreløbig faar Lov til at tage Afære. Derfor er dette Forslag stillet.

Enkelthederne skal jeg ikke dvæle ved. Forslaget er saa let overskueligt, at der ikke er nogen Grund til at omtale dem. § 3, som bestemmer, at i Kommuner, hvor der ingen fri Fattiggasser ere, kan Statstilskuddet med Indenrigsministerens Samtykke ydes til velgørende Foreninger af en bestemt Karakter, har navnlig Ærinde til Kjøbenhavn, hvor man, som bekendt, ingen fri Fattiggasser har, og hvor man er af den Mening, at en Organisation paa det Grundlag, som Loven af 8. Marts 1856 byder, ikke vil være heldig. Saa have vi i § 4 bestemt, at Sognekommunerne fremtidig ere berettigede til uden Amtsrådets Tilladelse at yde Bidrag til de fattiges Kasse. Der er ikke sat noget Maksimum i saa Henseende. Vi have givet Sogneraadene ganske fri Hænder til at støtte disse Kasser. Jeg skal tillade mig med disse Ord at anbefale Forslaget til Tingets Velvillie og udtale Haabet om, at det meget hurtigt maa kunne gennemføres her i Tinget.

Sabroe: Jeg er ganske enig med den ærede foregaaende Taler i, at de fri Fattiggasser indtil Dato i hvert Fald for Købstædernes Vedkommende langt fra have ført en Tilværelse, som kunde give Anledning til at vække Opmærksomhed for dem. De fri Fattiggasser have for visse Købstæders Vedkommende, indtil det lykkedes Demokratiet at faa Sæde i dem, ført en ret hensygnende Tilværelse, og det er først i de senere Aar, det er lykkedes hos Vælgerbefolkningen at skabe Interesse for denne Side af vor Fattigpleje, der sikkert er den mest betydningsfulde og i hvert Fald den, som for Landkommunerne erfaringsmæssigt har vist sig ikke alene at være den, ved hvilken man kunde komme de fattige til Hjælp paa den mest humane Maade, men tillige den for Kommunerne mest økonomiske. Derom hersker der neppe i dette Tings Flertal nogen Tvivl, at Kommunerne have gjort en god Gerning ved at yde Tilskud til de fri Fattiggasser, og sikkert have de ogsaa gjort en god Gerning mod sig selv. God Økonomi og praktisk Humanitet have slaaet sig sammen om et bestemt Formaal, og det er for mange Landkommuners Vedkommende opnaaet, at man kun rent undtagelses har Folk paa det offentlige Fattigvæsen. Endnu er der imidlertid, som ogsaa oplyst af den ærede Ordfører,